

Wymagania edukacyjne dla klasy 1-3 SP nr 88 w Krakowie

Klasa 1

➤ EDUKACJA POLONISTYCZNA

➤ SŁUCHANIE I MÓWIENIE

➤ Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby
- przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji, okazuje szacunek wypowiadającej się osobie; słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi
- porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi nauczyciela i innych osób
- układa zdarzenia we właściwej kolejności, nadaje tytuł ilustracjom
- recytuje wiersze

➤ CZYTANIE I PISANIE

➤ Uczeń:

- czyta poprawnie, na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze
- zna i odróżnia wszystkie litery alfabetu, potrafi kształtnie je zapisać oraz stosuje prawidłowe łączenia między nimi
- pisze odręcznie, czytelnie wyrazy i zdania, stara się rozmieszczać właściwie tekst na stronie oraz dbać o estetykę zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst
- poprawnie przepisuje tekst z tablicy oraz drukowany z książki do zeszytu
- zna i stosuje podstawowe zasady ortograficzne (wielka litera na początku zdania oraz w nazwach własnych)
- wyróżnia zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące oraz stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne (kropka, znak zapytania, wykrzyknik)
- przejawia zainteresowanie literaturą i sztuką dla dzieci

➤ KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE I SAMOKSZTAŁCENIE

➤ Uczeń:

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy
- wyodrębnia głoski w słowach, litery w wyrazach oraz rozróżnia samogłoski i spółgłoski
- określa liczbę sylab w wyrazie, układa wyrazy i zdania z rozsypanki sylabowej i wyrazowej
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym
- odróżnia utwory wierszowane od pisanych prozą
- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów
- korzysta z różnych źródeł informacji i rozwija swoje zainteresowania
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata

➤ EDUKACJA MATEMATYCZNA

➤ ROZUMIENIE STOSUNKÓW PRZESTRZENNYCH I CECH WIELKOŚCIOWYCH

➤ Uczeń:

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; orientuje się w schemacie własnego ciała
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów
- rozumie pojęcia: pion, poziom, skos

➤ ROZUMIENIE LICZB I ICH WŁASNOŚCI. POSŁUGIWANIE SIĘ LICZBAMI. CZYTANIE TEKSTÓW MATEMATYCZNYCH

➤ Uczeń:

- liczy w przód i wstecz od podanej liczby po 1, po 2
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do 20
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z przekroczeniem progu dziesiętkowego, dodaje i odejmuje liczby w zakresie 50 pełnymi dziesiątkami oraz wykonuje działania typu: $40+5$; rozumie istotę dodawania i odejmowania, korzysta intuicyjnie z własności działań
- określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 5 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$;
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: bez przekraczania progu dziesiętkowego;
- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste wspomagane konkretnymi lub rysunkami; rysuje ilustracje do zadań z treścią,

- układa zadania i je rozwiązuje, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną

➤ **ROZUMIENIE POJĘĆ GEOMETRYCZNYCH. STOSOWANIE MATEMATYKI W SYTUACJACH ŻYCIOWYCH**

➤ Uczeń:

- rozpoznaje figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur
- mierzy długości odcinków oraz boków figur geometrycznych; podaje wynik pomiaru w centymetrach
- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka
- wykonuje proste obliczenia pieniężne; rozróżnia nominały na monetach i banknotach
- odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym w systemie 12 - godzinny); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu
- zna nazwy pór roku, miesięcy i dni tygodnia
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- waży i odmierza płyny; używa określeń: kilogram, litr
- porównuje długości, pojemności oraz wagę przedmiotów
- wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata

➤ **EDUKACJA SPOŁECZNA**

➤ **ROZUMIENIE ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO. ORIENTACJA W CZASIE HISTORYCZNYM**

➤ Uczeń:

- respektuje normy i reguły postępowania w grupach społecznych, do których przynależy
- rozumie, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, wykazuje chęć poprawy swojego zachowania, stara się zadośćuczynić
- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zna swój adres i zawód rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych

- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości
- rozumie pojęcie; umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się
- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne
- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy
- uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
- opowiada historię własnej rodziny

➤ EDUKACJA PRZYRODNICZA

➤ ROZUMIENIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I PRZESTRZENI GEOGRAFICZNEJ

➤ Uczeń:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi
- wykonuje proste obserwacje i doświadczenia dotyczące zjawisk przyrodniczych
- chroni przyrodę, segreguje odpady
- wskazuje na mapie fizycznej Polski główne miasta (w tym stolicę i swoją miejscowość)
- czyta proste plany

➤ OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE FUNKCJI ŻYCIOWYCH CZŁOWIEKA, OCHRONY ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I ODPOCZYNKU

➤ Uczeń:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik
- zna numery telefonów alarmowych oraz posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia

- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, stosuje zdrowe nawyki żywieniowe
- przygotowuje proste posiłki służące utrzymaniu zdrowia
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, stosuje zasady netykiety; rozumie, że dla własnego zdrowia powinien przestrzegać określonego przez opiekunów czasu spędzanego przy komputerze

➤ EDUKACJA PLASTYCZNA

➤ PERCEPCJA WIZUALNA, OBSERWACJE, DOŚWIADCZENIA, DZIAŁALNOŚĆ EKSPRESJI TWÓRCZEJ, RECEPCJA SZTUK PLASTYCZNYCH

- Uczeń:
 - rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem, piórem, węglem, mazakiem
 - maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli
 - wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
 - modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych
 - powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych
 - wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej
 - wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie)

- ilustruje sceny i sytuacje inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę

➤ EDUKACJA TECHNICZNA

➤ ORGANIZACJA PRACY. ZNAJOMOŚĆ INFORMACJI TECHNICZNEJ, MATERIAŁÓW I TECHNOLOGII WYTWARZANIA. STOSOWANIE NARZĘDZI I OBSŁUGI URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH

➤ Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty/prace; współdziała w grupie
- stara się utrzymywać porządek w miejscu pracy, potrafi po sobie posprzątać; posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole
- ocenia projekty/prace
- organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa
- rozumie podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne
- wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole

➤ EDUKACJA INFORMATYCZNA

➤ ROZUMIENIE, ANALIZOWANIE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW, PROGRAMOWANIE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW Z WYKORZYSTANIEM KOMPUTERA I INNYCH URZĄDZEŃ CYFROWYCH, POSŁUGIWANIE SIĘ KOMPUTEREM, URZĄDZENIAMI CYFROWYMI I SIECIAMI KOMPUTEROWYMI

➤ Uczeń:

- potrafi uruchomić program komputerowy wskazany przez nauczyciela
- układa w logicznym porządku obrazki, rozwiązuje proste zadania, i łamigłówki
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych

➤ **ROZWIJANIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH. PRZESTRZEGANIE PRAWA I ZASAD BEZPIECZEŃSTWA**

Uczeń:

- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się, posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet
- przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie

➤ **EDUKACJA MUZYCZNA**

➤ **SŁUCHANIE MUZYKI**

Uczeń:

- słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
- odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową oraz muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje

➤ **EKSPRESJA MUZYCZNA. ŚPIEW. IMPROWIZACJA RUCHOWA, RYTMIKA I TANIEC**

Uczeń:

- śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt
- nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych
- śpiewa utwory charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski
- śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech
- śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym
- przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia)
- interpretuje ruchem schematy rytmiczne

- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami
- wykonuje płąsy; porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce
- tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie
- tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata)

➤ **GRA NA INSTRUMENTACH MUZYCZNYCH. ZNAJOMOŚĆ FORM ZAPISU DŹWIĘKU**

Uczeń:

- gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;
- wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych;
- realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę;
- wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje je jako akompaniament;
- wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda);
- zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie

➤ **WYCHOWANIE FIZYCZNE**

➤ **UTRZYMYWANIE HIGIENY OSOBISTEJ I ZDROWIA. ROZWIJANIE SPRAWNOŚCI MOTORYCZNYCH. RÓŻNE FORMY REKREACYJNO-SPORTOWE.**

➤ Uczeń:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych (na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu)
- rozumie znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu
- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń

- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu
- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobiegi
- rzuca i podaje piłkę jednorącz i oburącz, w miejscu i ruchu; rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż, skacze w dal dowolnym sposobem, próbuje skakać na skakance, wykonuje przeskoki zawrotny przez ławeczkę, skoki zajęcze
- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe (skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, czworakowanie ze zmianą kierunku, wspina się po drabinkach z asekuracją nauczyciela, podnoszenie i przenoszenie przyborów)
- wykonuje ćwiczenia równoważne np. na ławeczce gimnastycznej
- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez
- respektuje zasadę fair play, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach

Klasa 2

➤ EDUKACJA POLONISTYCZNA

➤ SŁUCHANIE I MÓWIENIE

➤ Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji, okazuje szacunek wypowiadającej się osobie
- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi

- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby
- czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedziania się.
- wypowiada się płynnie, porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia
- nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów
- układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje wiersze
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy

➤ **CZYTANIE I PISANIE**

➤ **Uczeń:**

- czyta płynnie, poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela
- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis
- czyta samodzielnie wybrane książki
- pisze odręcznie, czytelnie, rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst
- pisze życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności

➤ **KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE I SAMOKSZTAŁCENIE**

➤ **Uczeń:**

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem
- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- korzysta z różnych źródeł informacji i rozwija swoje zainteresowania
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata

➤ **EDUKACJA MATEMATYCZNA**

➤ **ROZUMIENIE STOSUNKÓW PRZESTRZENNYCH I CECH WIELKOŚCIOWYCH**

➤ **Uczeń:**

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni, kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku)
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos

➤ **ROZUMIENIE LICZB I ICH WŁASNOŚCI. POSŁUGIWANIE SIĘ LICZBAMI. CZYTANIE TEKSTÓW MATEMATYCZNYCH**

➤ **Uczeń:**

- liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do stu
- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$
- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia; korzysta intuicyjnie z własności działań

- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik
- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania
- układa zadania i je rozwiązuje, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną

➤ **ROZUMIENIE POJĘĆ GEOMETRYCZNYCH. STOSOWANIE MATEMATYKI W SYTUACJACH ŻYCIOWYCH.**

➤ **Uczeń:**

- rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijskich odcinkach i łamanych
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka
- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka
- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, cztery równe części
- wykonuje obliczenia pieniężne; rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinny); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, zapisuje daty; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie do XII
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra
- wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata

➤ **EDUKACJA SPOŁECZNA**

➤ **ROZUMIENIE ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO. ORIENTACJA W CZASIE HISTORYCZNYM**

➤ **Uczeń:**

- respektuje normy i reguły postępowania w grupach społecznych, do których przynależy
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, pomaga innym, jest uczciwy i obowiązkowy, potrafi przeproszać za nieodpowiednie zachowanie, stara się zadośćuczynić
- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości
- stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii
- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne
- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka
- uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
- rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach

➤ **EDUKACJA PRZYRODNICZA**

➤ **ROZUMIENIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I PRZESTRZENI GEOGRAFICZNEJ**

➤ **Uczeń:**

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym
- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi
- wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji
- chroni przyrodę, segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania
- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, czyta proste plany
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

➤ **OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE FUNKCJI ŻYCIOWYCH CZŁOWIEKA, OCHRONY ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA I ODPOCZYNKU**

➤ **Uczeń:**

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik
- posługuje się numerami telefonów alarmowych oraz danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze
- przygotowuje proste posiłki służące utrzymaniu zdrowia
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku

- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, stosuje zasady netykiety; rozumie, że dla własnego zdrowia powinien przestrzegać określonego przez opiekunów czasu spędzanego przy komputerze
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka

➤ **EDUKACJA PLASTYCZNA**

➤ **PERCEPCJA WIZUALNA, OBSERWACJE I DOŚWIADCZENIA. DZIAŁALNOŚĆ EKSPRESJI TWÓRCZEJ. RECEPCJA SZTUK PLASTYCZNYCH**

➤ **Uczeń:**

- wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: kształty obiektów, wielkości i proporcje
- położenie obiektów i elementów złożonych
- różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt,
- barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę
- cechy charakterystyczne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy;
- cechy charakterystyczne zwierząt
- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych
- powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
- wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie)
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych
- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa

- wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby

➤ **EDUKACJA TECHNICZNA**

➤ **ORGANIZACJA PRACY. ZNAJOMOŚĆ INFORMACJI TECHNICZNEJ, MATERIAŁÓW I TECHNOLOGII WYTWARZANIA. STOSOWANIE NARZĘDZI I OBSŁUGI URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH**

➤ **Uczeń:**

- planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa
- ocenia projekty/prace
- organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa
- odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne;
- wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole
- posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole

➤ **EDUKACJA INFORMATYCZNA**

➤ **ROZUMIENIE, ANALIZOWANIE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW.**

➤ **Uczeń;**

- układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje)
- tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu
- rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów

➤ **PROGRAMOWANIE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW Z WYKORZYSTANIEM KOMPUTERA I INNYCH URZĄDZEŃ CYFROWYCH. POSŁUGIWANIE SIĘ KOMPUTEREM, URZĄDZENIAMI CYFROWYMI I SIECIAMI KOMPUTEROWYMI.**

➤ **Uczeń:**

- programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ogłoszenia
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu
- posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania

- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych

➤ **ROZWIJANIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH. PRZESTRZEGANIE PRAWA I ZASAD BEZPIECZEŃSTWA**

➤ **Uczeń:**

- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię
- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się
- posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet
- przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie

➤ **EDUKACJA MUZYCZNA**

➤ **SŁUCHANIE MUZYKI**

➤ **Uczeń:**

- słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych
- reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;
- odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.
- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę
- słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje

➤ **EKSPRESJA MUZYCZNA. ŚPIEW. IMPROWIZACJA RUCHOWA, RYTMIKA I TANIEC**

➤ **Uczeń:**

- śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt
- nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych
- śpiewa utwory charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich; dba o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski
- śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym
- przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów)

- interpretuje ruchem schematy rytmiczne
- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami
- wykonuje płasy; porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce
- tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie
- tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata)

➤ **GRA NA INSTRUMENTACH MUZYCZNYCH. ZNAJOMOŚĆ FORM ZAPISU DŹWIĘKU**

➤ **Uczeń:**

- gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne
- wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych z użyciem instrumentów perkusyjnych
- realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę
- wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje je do akompaniamentu
- wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda)
- eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego
- gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim lub innych
- zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie

➤ **WYCHOWANIE FIZYCZNE**

➤ **UTRZYMYWANIE HIGIENY OSOBISTEJ I ZDROWIA**

➤ **Uczeń:**

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu

- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu

➤ **SPRAWNOŚCI MOTORYCZNE. RÓŻNE FORMY REKREACYJNO-SPORTOWE**

➤ **Uczeń:**

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednoonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobiegi
- rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednoonóż i obunóż, skacze w dal dowolnym sposobem, próbuje skakać przez skakankę, wykonuje przeskoki zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe (wspinanie, skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie, czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu, podnoszenie i przenoszenie przyborów)
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy
- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje zasadę fair play, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek
- wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednoonóż i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach

Klasa 3

➤ Edukacja polonistyczna

➤ Osiągnięcia w zakresie słuchania

➤ Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie
- wykonuje zadanie według usłyszanego instrukcji
- zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi
- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby
- słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji
- słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym
- słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę

➤ Osiągnięcia w zakresie mówienia

➤ Uczeń:

- wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu
- formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym
- porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów
- układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy
- wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi

➤ **Osiągnięcia w zakresie czytania**

➤ **Uczeń:**

- czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne
- wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze, odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela
- eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu
- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;
- czyta samodzielnie wybrane książki

➤ **Osiągnięcia w zakresie pisania**

➤ **Uczeń:**

- pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć
- opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury
- pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi

➤ **Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego**

➤ **Uczeń:**

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem

➤ **Osiągnięcia w zakresie samokształcenia**

➤ **Uczeń:**

- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się

➤ **Edukacja matematyczna**

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych**

➤ **Uczeń:**

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób
- określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku)
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności**

➤ **Uczeń:**

- liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000)

- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową
- porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$

➤ **Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami**

➤ **Uczeń:**

- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach)
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko)
- stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie

➤ **Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych**

➤ **Uczeń:**

- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób
- układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych**

➤ **Uczeń:**

- rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie kilometr

- mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka

➤ **Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji**

➤ **Uczeń:**

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka
- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć
- wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinny); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych
- waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra
- wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się

➤ **Edukacja społeczna**

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego**

➤ **Uczeń:**

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu

- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad
- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne
- przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości
- opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne
- stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii

➤ **Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym**

➤ **Uczeń:**

- opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne
 - rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka
 - uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.
 - rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
 - wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich
 - opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.
- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory,

astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II, nauczycielka – cichociemna gen. Elżbieta Zawacka „Zo”

➤ **Edukacja przyrodnicza.**

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego**

➤ **Uczeń:**

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym
- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania

➤ **Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku**

➤ **Uczeń:**

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;

- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
- ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

➤ **Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej**

➤ **Uczeń:**

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych
- czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie

- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym

➤ **Edukacja plastyczna**

➤ **Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń.**

Uczeń:

- wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach
- kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe
- wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt
- barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę
- cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się
- określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej

➤ **Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej**

Uczeń:

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykami (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych
- powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych
- wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej
- wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie)
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych
- tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory

➤ **Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych**

➤ **Uczeń:**

- nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych
- wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych

➤ **Edukacja techniczna**

➤ **Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy**

➤ **Uczeń:**

- planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa
- ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń
- organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa, z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych

➤ **Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania.**

➤ **Uczeń:**

- odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne:
- ✓ z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.
- ✓ używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną
- ✓ bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane
- ✓ z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna
- stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych
- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

- **Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych**
- **Uczeń:**
 - wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole
 - posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole
- **Edukacja informatyczna**
- **Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów**
- **Uczeń:**
 - układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności
 - tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu
 - rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów
- **Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych**
- **Uczeń:**
 - programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego
 - tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisanie, czytanie, rachowania i prezentowania swoich pomysłów
 - zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu
- **Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi**
- **Uczeń:**
 - posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania
 - kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem
 - korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych
- **Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych**
- **Uczeń:**
 - współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię

- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się
- **Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa**
- **Uczeń:**
 - posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami
 - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet
 - przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w internecie
- **Edukacja muzyczna**
- **Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki**
- **Uczeń:**
 - słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje
 - słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych
 - reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych
 - odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne
 - rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę
 - rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.
 - słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych
- **Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew**
- **Uczeń:**
 - śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt
 - nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych
 - śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych
 - śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu
 - rozpoznaje i śpiewa hymn Polski
 - śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym
- **Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec**
- **Uczeń:**
 - przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów)
 - interpretuje ruchem schematy rytmiczne

- tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami
- wykonuje pląsy
- porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce
- tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie
- tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata)

➤ **Gra na instrumentach muzycznych**

➤ **Uczeń:**

- gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne
- wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych
- realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, piszczałek, gwizdków, kogucików na wodę
- wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych
- wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda)
- eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków, ksylofonu, fletu podłużnego, flażoletu – flecika polskiego
- gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych, do wyboru: na dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim lub innych

➤ **Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku**

➤ **Uczeń:**

- wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu, czy zapis przy pomocy notacji muzycznej
- zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocek rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie
- korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie – fleciku polskim

➤ **Wychowanie fizyczne**

➤ **Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia**

➤ **Uczeń:**

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie
- dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
- przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu
- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu

➤ **Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych**

➤ **Uczeń:**

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jednonóż, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg
- rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe
 - ✓ skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie
 - ✓ czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu
 - ✓ wspina się
 - ✓ mocowanie w pozycjach niskich i wysokich,
- podnoszenie i przenoszenie przyborów
- wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy

➤ **Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych**

➤ **Uczeń:**

- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez

- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek
- wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu lub w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu
- układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach